

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. ректора КНУТД

В.В. Каплун
14 грудня 2017 р.

ПРОГРАМА ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

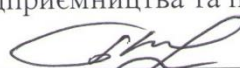
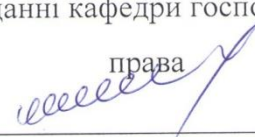
з дисципліни

«Історія держави і права»

на здобуття освітнього ступеня бакалавра

зі спеціальності 081 «Право»

освітня програма «Господарсько-правова діяльність»

<p>РЕКОМЕНДОВАНО</p> <p>Вченою радою факультету підприємництва та права</p> <p></p> <p>від «28» 11 2017 р.</p> <p>Протокол № 5</p>	<p>РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО</p> <p>На засіданні кафедри господарського права</p> <p></p> <p>від «29» 11 2017 р.</p> <p>Протокол № 8</p>
--	---

ВСТУП

Вступне випробування з дисципліни “Історія держави і права” проводиться в Київському національному університеті технологій та дизайну на факультеті підприємництва та права на здобуття освітнього ступеня «Бакалавр» з галузі знань 08 “Право”, спеціальності 081 “Право”, спеціалізація – господарсько-правова діяльність.

Метою вступного випробування є перевірка фахових знань та вмінь щодо: а) опанування основних положень і понять, передбачених програмою курсу; б) отримання знань про загальну історію держави та права України і зарубіжних країн; в) дослідження процесів виникнення, утворення і розвитку держави і права у певній конкретній історичній обстановці в Україні і у кожній окремій зарубіжній країні в хронологічній послідовності; г) з’ясування питань виникнення, розвитку, а також занепаду історичних типів держави та права, форм держави та права, їх різновидів, причин і наслідків організаційних і структурних змін у державному апараті і системах права.

Вимоги до здібностей і рівня підготовки абітурієнтів. Для успішного засвоєння дисциплін, передбачених навчальним планом факультету ІІІ КНУТД по підготовці фахівців освітнього ступеня «Бакалавр» абітурієнти повинні мати початковий (молодшого бакалавра) рівень вищої освіти за спеціальністю 081 “Право” та володіти здібностями засвоєння знань, умінь і навичок в галузі юридичних наук і професійної підготовки. Обов’язковою умовою є володіння українською мовою як державною.

Фахове вступне випробування – це комплексне кваліфікаційне випробування, мета якого полягає у перевірці знань та практичних навичок студентів з дисциплін, що відносяться до циклу фундаментальних та професійно-орієнтованих. Під час підготовки до іспиту студентам рекомендується повторити матеріал прослуханих лекцій або ознайомитись з матеріалами, які наведені у списку рекомендованої літератури. Нижче приводяться основні питання, що складають зміст екзаменаційних білетів і повинні бути вивчені студентами. Для вивчення питань наведена література. Обов’язковим є ознайомлення з одним із

джерел для кожного питання. Разом з тим рекомендується ознайомитись з декількома джерелами, щоб створити уявлення про різні варіанти змісту питання.

Орієнтовний перелік питань, що виносяться на додаткове вступне випробування:

1. Органи законодавчої, виконавчої та судової влади і місцевого самоврядування сучасної Української держави: сутність, структура, характеристика.
2. Кодифікація римського права. Римське право класичного періоду. Джерела римського права. Сутність рецепції римського права та його вплив на юриспруденцію.
3. Сучасна Конституція України: структура, характеристика, проблеми реалізації та перспективи розвитку.
4. Адміністративно-політичний устрій західноукраїнських земель в складі Австрійської імперії (кінець XVIII – сер. XIX ст.).
5. Джерела та основні риси права Стародавнього Китаю (античний період).
6. Порівняльний аналіз Української та Литовської держав сучасності: сутність, характеристика механізму держави та правової системи. Сутність спільності історичної спадщини.
7. Юридичне закріплення приєднання Західної України та Північної Буковини до складу СРСР-УРСР.
8. Утворення і розвиток держави і права у Стародавній Індії. Джерела та основні риси права Стародавньої Індії.
9. Розпад СРСР і відродження незалежної суверенної Української держави. Декларація про державний суверенітет України.
10. Суспільний і державний лад Афін. Полісна модель.
11. Адміністративно-політичний устрій Слобідської України (друга половина XVII – XVIII ст.). Особливості сотенно-полкового устрою.
12. Суспільний і державний лад Спарти. Реформи Лікурга.
13. Порівняльний аналіз державного устрою сучасної України та Польщі.

14. Основні риси цивільного права у козацько-гетьманській державі та його джерела.
15. Виникнення та періодизація римської держави і права.
16. Традиції національного державотворення України та їх реалізація у сучасному державному будівництві.
17. Універсали Української Народної Республіки доби Центральної Ради: сутність, структура, характеристика та значення для державотворення.
18. Суспільний і державний лад Риму в період республіки.
19. Джерела права козацько-гетьманської держави. Місце звичаєвого права та законодавчих актів гетьманської влади у правовій системі Гетьманщини.
20. Кодифікація римського права. Римське право класичного періоду. Джерела римського права.
21. Використання історичних пам'яток українського права у сучасному державному будівництві в Україні.
22. Судоустрій та судочинство (основні риси процесуального права) у козацько-гетьманській державі.
23. Джерела та риси права Візантії.
24. Використання козацьких державницьких та військових традицій у сучасному державному будівництві в Україні.
25. Державно-правовий статус Запорозької Січі у складі Гетьманщини.
26. Виникнення і розвиток франкської держави.
27. Суспільний та державний лад Козацько-гетьманської держави другої половини XVII – XVIII сторіччя.
28. Характеристика “Салічної правди” як джерела права франків.
29. Українська Революція Гідності 2013-2014 рр. та її вплив на державотворчий процес сучасності.
30. Українська повстанська армія в боротьбі за Українську державу: сутність, структура, характеристика.
31. Утворення і розвиток англійської держави і права: характеристика органів влади.

32. Проголошення про відновлення Української держави у Львові 30 червня 1941 року. Українська Головна Визвольна Рада та її функції (1944 р.): сутність та характеристика.
33. Особливості станово-представницької монархії в Англії в період середньовіччя: сутність, структура, характеристика.
34. Порівняльні аспекти боротьби українського народу та народів Балтії за національну незалежність напередодні, під час та після Другої світової війни.
35. Правові умови насильницького приєднання України під протекторат Московської держави (“Березневі статті ”): сутність, зміст, характеристика.
36. Джерела, основні риси і система мусульманського права: сутність, структура, характеристика.
37. Національний рух спротиву українського народу проти тоталітарних режимів в роки Другої світової війни: особливості, структура збройних формувань.
38. Основні етапи формування (юридичного оформлення) української національної державності в ході визвольної війни XVII століття: сутність, правове регулювання.
39. Утворення і розвиток московської централізованої держави (XIV–XVII ст.): сутність, етапи, правове закріплення.
40. Конституція Пилипа Орлика як пам’ятка українського права: структура, характеристика та її значення для сьогодення.
41. Створення реєстрового козацтва, його сутність, правове закріплення та державно-правовий статус у Речі Посполитій.
42. Особливості та правове закріплення станово-представницької монархії у Московії. Судебник 1497 р. у Московії: сутність, структура, характеристика.
43. Звичаєве (“козацьке”) право: витоки, джерела, пам’ятки. Особливості правового регулювання в Запорозькій Січі.
44. Формування і розвиток англійського буржуазного права.
45. Порівняльний аналіз сучасної правової системи України та Англії. Сутність консерватизму у праві Великобританії та значення українського звичаєвого права, як джерела права для нашого сьогодення.

46. Військово-політичний устрій Запорозької Січі: сутність, структура, характеристика.
47. Конституція США 1787 року: сутність, структура, характеристика.
48. Порівняльний аналіз Конституції Пилипа Орлика (Пакт вольностей Війська Запорозького Низового) і Конституції США та їх значення для сьогодення.
49. Виникнення українського козацтва, як основи козацької держави. Соціальні джерела його формування та правове закріплення.
50. Декларація незалежності США. Американські “Статті конфедерації”: сутність та характеристика.
51. Декларація про державний суверенітет України та США: порівняльний аналіз та значення для сьогодення.
52. Особливості правового регулювання в українському середньовічному місті. Запровадження Магдебурзького права в Україні.
53. Магдебурзьке право: поняття, особливості становлення та характеристика.
54. Військове будівництво ЗУНР. Українська Галицька армія та Січові стрільці: аналіз та характеристика.
55. Громадянська війна Півдня і Півночі США. Скасування рабства та його законодавче закріплення.
56. Проголошення ЗУНР, її центральні та місцеві органи влади і управління.
57. Вищі органи виконавчої і законодавчої влади за Конституцією США: поняття, види, характеристика.
58. Правове закріплення возз’єднання ЗУНР та УНР: аналіз та значення. Порівняльний аналіз возз’єднання ФРН та НДР у ХХ сторіччі та ЗУНР і УНР.
59. Кодифікація права у Литовсько-руській державі. Статути Великого Князівства Литовського: сутність та характеристика.
60. Правова система США у ХІХ – на початку ХХ ст.: джерела, форми права та їх характеристика.
61. Організація державної влади, територіальний устрій та законодавство в Україні періоду Директорії УНР.

62. Передумови революції у Франції кінця XVIII ст. Особливості і основні етапи французької революції кінця XVIII ст. „Декларація прав людини і громадянина”, 1789 р.
63. Революція гідності в Україні 2014 року та законодавче регулювання запобігання корупції в сучасній Україні.
64. Судоустрій та судочинство (основні риси судового процесу) на українських землях в часи Великого князівства Литовського.
65. Причини виникнення Паризької комуни. Паризька комуна як форма органів самоврядування у Франції.
66. Правова політика та законодавство Української держави гетьмана Павла Скоропадського.
67. Джерела та основні риси права Німеччини нового періоду. Конституція Німеччини 1871 р.
68. Сутність держави диктатури пролетаріату в Росії. Суспільний і державний лад СРСР за Конституцією 1936 р.
69. Організація державної влади (центральної, місцевої) Української держави гетьмана Павла Скоропадського.
70. Революція у Німеччині і утворення Веймарської республіки. Конституція Веймарської республіки 1919 р.
71. Судоустрій та судочинство (основні риси судового процесу) у Києво-Руській Державі.
72. Причини приходу нацистів до влади у Німеччині. Суспільний і державний лад фашистської Німеччини.
73. Кримінальне право в Києво-руській державі за “Руською Правдою”: злочини та їх види, юридична відповідальність та кара.
74. Організація державної (законодавчої, виконавчої) влади у США після громадянської війни та особливості конституційного регулювання.
75. Врегулювання цивільно-правових відносин в Києво-руській державі за “Руською Правдою”.
76. Конституція ФРН 1949 р. Державний лад ФРН у другій половині XX ст.

77. “Руська Правда” як пам’ятка українського права: сутність, характеристика.
78. Законодавча діяльність США періоду економічної кризи 30-х років: сутність, джерела, характеристика.
79. Порівняльна характеристика парламенту сучасної України та Польщі.
80. Становлення руського права. Джерела права Київської Русі-України: витoki, характеристика.
81. Судова система УНР доби Центральної Ради та судова система сучасної Франції.
82. Порівняльний аналіз сучасної судової влади України та країн ЄС (на прикладі Франції). Значення джерел українського права для сучасної України.
83. Конституційне законодавство УНР доби Центральної Ради. Конституція УНР, її структура та характеристика.
84. Військове будівництво в УНР доби Центральної Ради та військове будівництво у США періоду боротьби за незалежність: порівняльний аналіз.
85. Конституційний Суд України та органи конституційного тлумачення у США: структура, функції, характеристика.
86. Особливості суспільно-політичного ладу та правової системи Галицько-Волинської держави.
87. Основні напрями державно-правового розвитку Німеччини у кінці ХХ – на початку ХХІ ст.
88. Правові основи функціонування органів державної виконавчої влади сучасної України та Німеччини: порівняльний аналіз.
89. Суспільний лад Київської держави. Правове становище окремих груп залежного населення.
90. Суть “нового курсу” Теодора Рузвельта та його правове закріплення.
91. Сутність Угоди про асоційоване членство України з ЄС та напрямки реформування державного механізму України на сучасному етапі.
92. Державний лад Київської Русі-України: характеристика органів влади

93. Основні права і свободи американських громадян за Конституцією США: порівняльний аналіз з сучасною Конституцією України.
94. Виникнення державності у східних слов'ян. Становлення руського права та його джерела.
95. Принцип розподілу влади за Конституцією США. Взаємовідносини президента і Конгресу США після Другої світової війни.
96. Суспільно-політичний лад і право рабовласницьких міст-полісів Північного Причорномор'я.
97. Основні напрями державно-правового розвитку США у кінці ХХ – на початку ХХІ ст.
98. Правовий статус Президента сучасної Української держави та Президента США
99. Виникнення Скіфської держави, її суспільно-політичний лад і право.
100. Зміни у суспільному і державному ладі Англії у новітній період.

Критерії оцінювання відповідей

Екзаменаційні завдання з фахового вступного випробування для осіб, які вступають для здобуття освітнього ступеня «бакалавр» галузі знань 08 «Право», спеціальності 081 «Право», спеціалізація – господарсько-правова діяльність за скороченим терміном навчання, включають в себе 4 завдання. При визначенні підсумкової оцінки члени Комісії повинні керуватись критеріями, що відповідають Європейській кредитно-трансферній системі (ЄКТС).

Повнота і правильність відповіді на кожне питання оцінюється членами екзаменаційної комісії з розрахунку 25 балів. Потім за загальною сумою балів визначається оцінка. Мінімальна кількість балів при якій екзаменаційне завдання отримує позитивну оцінку, дорівнює 60 балам, максимальна – 100 балів.

Оцінки «відмінно» (А, 90-100 балів) заслуговує абітурієнт, що виявив всебічні, систематичні й глибокі знання навчального матеріалу, передбаченого програмою, здатний синтезувати знання окремих розділів та дисциплін для

самостійного розв'язання практичних задач зі спеціальності та припускається у відповідях незначних неточностей.

Оцінки «дуже добре» (В, 82-89 балів) та «добре» (С, 75-81 балів) заслуговує абітурієнт, що виявив повні знання навчального матеріалу, передбаченого програмою, показав систематичний характер знань, але у відповідях допускається значних неточностей.

Оцінки «задовільно» (D, 67-74 балів) та «достатньо» (Е, 60-66 балів) заслуговує абітурієнт, що виявив достатні знання навчального матеріалу, передбаченого програмою та необхідного для роботи за фахом, але допустився помилок у відповідях на запитання. Вступник виправляє похибки за допомогою додаткових запитань.

Оцінки «незадовільно» (FX, 35-59 балів, F, 1-34 бали) заслуговує абітурієнт, що не виконав завдання, виявив вади в знаннях основного матеріалу, дав відповідь що не відповідає суті завдання або допустився принципових помилок в елементарних питаннях при його виконанні.

Разом 100 балів	90-100 – відмінно	A
	75-89 – добре	BC
	60-74 – задовільно	DE
	35-59 – незадовільно	FX
	1-34 – незадовільно	F

Рекомендована література:

Основна:

1. История государства и права Украинской ССР в 3 т. – К., - Т. 1, 2.
2. История государства и права: Словарь-справочник / Под ред. М.И. Сизикова. - М.: Юрид. лит., 1997. – 304 с. - (Библиотека словарей ИНФРА-М).
3. Історія держави і права України / Під ред. Гончаренка В.Г.: Курс лекцій. – К., 1996.

4. Історія держави і права України / Під ред. Рогожина А.Й.: У 2-х ч. – Харків, 1993; Перевидання - К., 1996.
5. Історія держави і права України / За ред. А.С. Чайковського. – К., 2000.
6. Історія держави і права України / Під ред. Тація В.Я., Рогожина А.Й.: Академічний курс у 2-х тт. – К., 2000.
7. Історія держави і права Української РСР (1917-1960 рр.). – К., 1960.
8. Грабовський С., Ставроянні С., Шкляр Л. Нариси з історії українського державотворення. - К., 1995.
9. Гуренко М.М., Калиновський В.С. та ін. Історія держави і права України (в схемах) – К.,1995.
10. Захарченко П. Історія держави і права України. – К.: Атіка, 2005.
11. Кузьминець О., Калиновський В. Історія держави і права України. – К., 2002.
12. Кульчицький В.С., Настюк М.І., Тищик Б.Й. Історія держави і права України. - Львів, 1996.
13. Малик Я., Вол Б., Чуприна В. Історія української державності - Львів, 1995.
14. Музиченко П. Історія держави і права України. – К., 2003.
15. Российское законодательство X - XX вв.: В 9 тт. – М., 1984. – Т. 1-8.
16. Панюк А., Рожик М. Історія становлення української державності. - Львів, 1995.
17. Терлюк І.Я. Історія держави і права України. Навчальний посібник Кн. 1. - К.: Атіка, 2005.
18. Терлюк І.Я. Історія держави і права України. Навчальний посібник-практикум. – К.: Атіка, 1999.
19. Терлюк І.Я. Історія українського права від найдавніших часів до XVIII століття. – Львів: ЛІВС при НАВСУ, 2003.
20. Хрестоматія з історії держави і права України. – К., 1996.
21. Хрестоматія з історії держави і права України: у 2-х тт. /Укладачі Гончаренко В.Д., Рогожин А.Й., Святоцький О.Д. – К., 1997.

Додаткова література:

22. Авдиев В.И. История Древнего Востока. - М.: Высшая школа, 1971.
23. Бартошек П.Н. Римское право: понятие, термины, определения. - М., 1989.
24. Берг М.А. Великая английская революция в портретах ее деятелей. - М., 1990.
25. Верещягін С.Г. Правові форми реалізації політики податків у Стародавній Греції та Стародавньому Римі // Право и политика, Москва, №5 (101) 2008, nota bene.
26. Галанза П.Н. Государство и право Древнего Рима. - М., 1983.
27. Ерошкин Н.П. История государственных учреждений дореволюционной России. - М., 1983.
28. Задорожний Ю. Започаткування римським правом принципів права у країнах романо-германської правової сім'ї // Право України.-2010.№3.- с. 272.
29. Задорожний Ю. Започаткування римським правом принципів права у країнах романо-германської правової сім'ї // Право України.-2010.№3.- с. 272.
30. Задорожний Ю. Роль римського права у процесі становлення та розвитку університетів у країнах Західної Європи – Юридичний журнал // Право України. - 2009. № 3.- с. 153.
31. Зискінд І.О. Господарсько-правовий аспект регулювання та нагляду (контролю) у сфері страхування: досвід України та зарубіжних країн [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / Зискінд Ігор Олександрович ; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". - О., 2011. - 20 с.
32. История Древней Греции. Библиотека всеобщей истории. - Санкт-Петербург, 1999.
33. Каролина. Уголовно-судебное уложение Карла V . Под. ред. С.Я. Булатова - Алма – Ата., 1967.
34. Конституції нових держав Європи та Азії. Київ, 1996.
14. Луняк М.О. Історія держави та права зарубіжних країн: Лекційний курс та навч. - метод. матеріали. - Ніжин: Редакційно-видавничий відділ НДПУ ім. М.Гоголя, 2003.

15. Минин А.А., Язысов, Е.Ф. Конституция США. История, современность. - М., 1988.
16. Нерсисянц В. История права: Англия и Россия. - М., 1987.
17. Рене Давид, Камилла Жоффри-Спинози Основные правовые системы современности.- Издательство: М.: Международные отношения: 2009.- 456 с.
18. Российское законодательство X-XX веков. В 9 т. - М., 1984.
19. Страхов М.М. Всесвітня історія держави і права. Держава і право Стародавнього світу. Вип. 1. - Х., 1994.
20. Титикова С.С. Сословно-представительная монархия в России. - М., 1987.
21. Ткачук В. про деякі історичні аспекти ролі та місця релігійних норм при формуванні змісту кримінальних покарань // Право України. – 2010.- № 5.
22. Турен А. Процесс демократизации в Восточно-Европейских странах. МЭ и МО. - 1991. - № 11.
23. Хачатурян Н.А. Возникновение Генеральных штатов во Франции. - М., 1976.
24. Шаповал В.М. Державний лад країн світу. К.1999.
25. Шишкін В.І. Забезпечення прав людини в судочинстві США (організаційні і процесуальні засади). - Київ, 2000.

Інформаційні ресурси

1. <http://portal.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
2. <http://kmu.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.
3. <http://ccu.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України.
4. <http://president.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Президента України.
5. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».
6. Офіційний сайт Британського Парламенту <http://www.parliament.uk/>
7. Офіційний сайт Бундестагу Німеччини <http://www.bundestag.de/>
8. Офіційний сайт Сенату США <http://www.senate.gov/>

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ
ФАКУЛЬТЕТ ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ПРАВА
КАФЕДРА ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор КНУТД

_____ І.М. Грищенко

_____ 20__ р.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

для здобуття освітнього ступеня «бакалавр»

галузі знань 08 «Право», спеціальності 081 «Право» за спеціалізацією –
господарсько-правова діяльність

Варіант № XXX

1. Утворення і розвиток держави і права у Стародавній Індії. Джерела та основні риси права Стародавньої Індії.
2. Конституція Пилипа Орлика як пам'ятка українського права: структура, характеристика та її значення для сьогодення.
3. Причини виникнення Паризької комуни. Паризька комуна як форма органів самоврядування у Франції.
4. Основні напрями державно-правового розвитку США у кінці XX – на початку XXI ст.

Затверджено на засіданні кафедри господарського права факультету підприємництва та права КНУТД

протокол № ____ від « ____ » _____ 20__ року

Зав. кафедри _____ к.ю.н., доц. Шморгун О.С.